

ORIJEKTACIJE BILJEŠKE
MUZEJA OPĆINE HVARSKE

Broj 3

časne vestre
HATEŠA
VUKOVIC

ZBIRKA UMJETNINA
HVARSKE KATEDRALE

Kaptolski muzej
MUZEOLOGIJA
H - 49/1 Hvar.
HVAR - 1964 biskupijs

ZBIRKA UMJETNINA HVARSKE KATEDRALE

U zbirci umjetnina hvarske katedrale sakupljen je izložen dio srebrnih predmeta, ruha i čipaka, koji je u njoj kroz stoljeća služio u obredne svrhe. Kroz dugi niz godina, od prvog osnutka biskupije na Hvaru (1147) do danas sačuvao se samo dio inventara i to onaj iz XV do XVIII stoljeća. XVI vijek je vrijeme gradnje nove hvarske katedrale koja se ističe na prostranom hvarskom trgu i prepliće stilске odlike gotike i renesanse do baroka. U njoj su se tokom stoljeća skupljale umjetnine.

Pokaznica i kalež gotičkog stila XV stoljeća su iz ostavštine biskupa Tomasinija koji je u drugoj polovini XV stoljeća osnovao svojom ostavštinom knjiga kaptolsku knjižnicu u Hvaru koja još i danas postoji. Štap hvarskog biskupa Pritića izradio je Pavao Dubravić 1509. godine s prikazom krunjenja Gospe, s prorocima i apostolima. »Pax« renesansnog stila je iz XVI stoljeća, dok su barokne posude iz XVII. stoljeća i ukrašavaju u svečanim danima glavni oltar katedrale. Srebrni anđeli XVII stoljeća su dio ukrasa oltara Gospe od Karmena na kojem je romanička slika Gospe s Kristom iz XIII stoljeća, a po stilu pripada pizanskoj slikarskoj školi. S toga su oltara i srebrne predočnice i dva svijećnjaka iz 1695. godine.

Među ruhom se ističe misnica XV stoljeća vezana zlatom na baršunu. Pluvijal XVI stoljeća je vezenim likovima svetaca gotičko-renesansnog stila, dok je svi leni crveni pluvijal po tradiciji izrađen od plašta posljednjeg mletačkog dužda Lodovica Manina (1789-1797).

Zbirka čipaka je jedna od rijetko sačuvanih u crkvama Dalmacije. Izloženi primjerici datiraju od XVI do XVIII stoljeća, a bili su aplicirani na misnom ruhu i oltarnim pokrivačima.

Iz hvarske kaptolske knjižnice izložene su dvije inkunabule, prve tiskane knjige iz XV stoljeća od kojih jedna ima obojene inicijale. Nekoliko isprava na pergamenu u vezi su s djelatnošću hvarskih biskupa u XV i XVI stoljeću, a odabrane su u hvarskom kaptolskom arhivu. Otale je izložena i knjiga zapisa udruženja liječnika u Veneciji od 1534-1554 godine u kojoj su zapisi o tadašnjim zdravstvenim prilikama u Veneciji.

U zbirci je izložen i kameni kip sv. Mihovila iz XV stoljeća, a stilski pripada radionici Nikole Firentinca koji je klesao lunetu franjevačke crkve u Hvaru. Dva drvena barokna anđela i kip s. Prošpera pripadali su starom drvenom oltaru tog sveca iz XVII stoljeća u katedrali, a barokni srebrni oklop resio je ikonu Gospe u crkvi Navještenja koja se nalazi na početku ulice Pučkog prevrata.

DD